

Poboljšanje prakse računovodstva i izvještavanja u gruzijskom javnom sektoru

6. lipnja/juna 2023.
Batumi, Gruzija

Lela Patariaia

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Pozadina

Poboljšanje kvalitete računovodstva i izvještavanja u javnom sektoru jedan je od prioriteta gruzijske reforme UJF-a

Unaprijediti učinkovitost, efikasnost i transparentnost procesa upravljanja javnim financijama putem

- postizanja potpune usklađenosti s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi;
- generiranja računovodstvenih informacija na obračunskoj osnovi putem glavne knjige riznice na razini cijele države kao i za svaku proračunsku organizaciju u stvarnom vremenu;
- sastavljanja financijskih izvještaja na razini cijele države kao i za pojedinačne subjekte javnog sektora u skladu s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi.

Najvažnije činjenice o reformi IPSAS-a (2009.)

Vodeća institucija

Služba za riznicu Ministarstva financija Gruzije

Svrha

Uvođenje IPSAS-a na obračunskoj osnovi u subjektima središnjeg proračuna

Mandat

Priprema okvirnih uputa, smjernica i normi za subjekte gruzijskog javnog sektora (osim državnih poduzeća); provedba programa jačanja kapaciteta za računovođe javnog sektora

Vremenski okvir

- Reformske godine – 2009. – 2020.
- Nakon 2021. – U tijeku, s ciljem potpune usklađenosti s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi

STRATEGIJA UVOĐENJA IPSAS-a (2009.)

Faza	Aktivnost	Godina
1. faza – Pokretanje reforme	Početne mjere za uspostavu zakonskog okvira, tijela za utvrđivanje standarda i resursa koji će dovesti do primjene IPSAS-a	2010.
2. faza – Pilot-financijski izvještaji	Sastavljanje pilot-financijskih izvještaja za odabrane agencije središnje države u skladu s IPAS-ima na modificiranoj gotovinskoj osnovi	2012.
3. faza – IPSAS-i na modificiranoj gotovinskoj osnovi	Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja za središnju državu u skladu s IPSAS-ima na modificiranoj gotovinskoj osnovi uključujući dodatno dobrovoljno objavljivanje informacija na modificiranoj gotovinskoj osnovi	2015.
4. faza – Ograničena obračunska osnova	Proširenje 3. faze kako bi se uključili neki zahtjevi u skladu s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi	2017.
5. faza – Potpuna primjena IPSAS-a na obračunskoj osnovi	Sastavljanje i objavljivanje financijskih izvještaja u skladu sa svim IPSAS-ima	2020.
6. faza – U tijeku	Gruzija nastavlja dostavljati financijske izvještaje u skladu s IPSAS-ima te svim novim i izmijenjenim IPSAS-ima	Od 2021. nadalje

Revizija plana uvođenja IPSAS-a

- Nije bilo razloga da okvir računovodstva i izvještavanja za različite razine države bude različit

=> Jedna reforma treba obuhvatiti sve jedinice javnog sektora – subjekte središnjeg proračuna, kao i autonomne republike i jedinice lokalne samouprave

- Primijenjen **praktični pristup**
  - Uzimajući u obzir ograničene resurse (vremenske, ljudske, materijalne itd.)
  - Koristi trebaju biti veće od povezanih troškova

Autonomne republike i jedinice lokalne samouprave

- Provedena analiza nedostataka u odnosu na zahtjeve IPSAS-a i postojeći sustav računovodstva i izvještavanja u autonomnim republikama i jedinicama lokalne samouprave (2016.);
- Radionice, edukacije itd. namijenjene jačanju svijesti o IPSAS-ima za predstavnike autonomnih republika i jedinica lokalne samouprave (2016. – 2022.);
- Memorandum o razumijevanju između Riznice i Udruženja financijera jedinica lokalne samouprave Gruzije (2017.);
- Radna grupa za potporu uvođenju IPSAS-a u autonomnim republikama i jedinicama lokalne samouprave (2018.)

Autonomne republike i jedinice lokalne samouprave (nastavak)

- Detaljan plan uvođenja IPSAS-a u autonomnim republikama i jedinicama lokalne samouprave (2018.) – izmjene postojeće strategije:
  - ✓ **I. faza Pokretanje reforme (2017.)** – Definiranje strategije računovodstva i izvještavanja za autonomne republike i jedinice lokalne samouprave
  - ✓ **II. faza Pilot-projekti (2018. – 2020.)** – Odabir pilot-općina i osposobljavanje njihovih predstavnika za IPSAS-e; pilot-općine sastavile financijske izvještaje za financijske godine 2017., 2018. i 2019. u skladu s metodologijom računovodstva i izvještavanja na temelju IPSAS-a na obračunskoj osnovi
  - ✓ **III. faza – Potpuna primjena obračunskog računovodstva (2021. i naredne godine)** – Autonomne republike i jedinice lokalne samouprave sastavljaju godišnje financijske izvještaje u skladu s metodologijom računovodstva i izvještavanja na temelju IPSAS-a na obračunskoj osnovi

Uvedeni IPSAS- i na obračunskoj osnovi

IPSAS 1 Prezentiranje financijskih izvještaja

IPSAS 2 Izvještaji o novčanom toku

IPSAS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške

---

IPSAS 4 Učinci promjena tečaja stranih valuta

IPSAS 5 Troškovi zaduživanja

IPSAS 9 Prihodi od razmjenskih transakcija

IPSAS 12 Zalihe

IPSAS 13 Najmovi

IPSAS 14 Događaji nakon datuma bilance

IPSAS 16 Ulaganje u nekretnine

IPSAS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema

IPSAS 19 Rezerviranja, nepredviđene obaveze i nepredviđena imovina

Uvedeni IPSAS-i na obračunskoj osnovi (nastavak)

IPSAS 20 Objavljivanje povezanih stranaka

IPSAS 21 Umanjenje imovine koja ne stvara novac

IPSAS 23 Prihodi od nerazmjenskih transakcija (porezi i transferi)

IPSAS 24 Objavljivanje proračunskih informacija u financijskim izvještajima

---

IPSAS 26 Umanjenje imovine koja stvara novac

IPSAS 31 Nematerijalna imovina

IPSAS 32 Ugovori o koncesiji usluga: davatelj koncesije

IPSAS 34 Nekonsolidirani financijski izvještaji

IPSAS 35 Konsolidirani financijski izvještaji

IPSAS 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate

---

IPSAS 37 Zajednički aranžmani

IPSAS 39 Davanja za zaposlene

POSTIGNUTI REZULTATI

- ✓ **Prije 2020.** – Indirektna primjena uključivanjem nekih IPSAS-a u smjernice za računovodstvo/izvještavanje lokalnog javnog sektora
- ✓ **Poslije 2020.** – Direktna primjena 24 IPSAS-a na obračunskoj osnovi uz neke iznimke

- ✓ **Prije 2021.** – Lokalne smjernice za računovodstvo/izvještavanje na temelju priručnika GFSM 2001 i proračunskih klasifikacija
- ✓ **Poslije 2021.** – Direktna primjena 24 IPSAS-a na obračunskoj osnovi uz neke iznimke

Ostvareni napredak:

- razvijena usklađena metodologija računovodstva i izvještavanja za subjekte javnog sektora – koja **funkcionira u praksi**;
- razvijen **jedinstveni RP/KP/KO** povezan sa statističkim okvirima za subjekte javnog sektora;
- razvijeni **standardizirani predlošci financijskih izvještaja**;
- **financijski izvještaji koje sastavljaju** subjekti središnjeg proračuna, autonomne republike, općine i jedinice koje su im podređene;
- **veća odgovornost i transparentnost** autonomnih republika, općina i jedinica koje su im podređene;
- **računovođe javnog sektora osposobljeni** za primjenu IPSAS-a na obračunskoj osnovi.

Glavni izazovi

- Konsolidirani financijski izvještaji uglavnom ne pokrivaju administrativne stavke – imovinu, obaveze, prihode i rashode u ime države;
- Ne postoji jedan jedinstveni i potpuni registar imovine javnog sektora;
- Nije postignuta potpuna konsolidacija jer glavna knjiga riznice u sustavu UJF-a nije u potpunosti razvijena;
- Manjak kapaciteta.

Planovi za budućnost

- ✓ Pojačana **koordinacija** i **suradnja** s **raznim akterima**:
  - ✓ VRO;
  - ✓ resorna ministarstva;
  - ✓ donatorske zajednice/razvojni partneri
- ✓ **Edukacije** i **programi jačanja kapaciteta u okviru IPSAS-a** za računovođe javnog sektora kako bi se olakšala primjena IPSAS-a u javnom sektoru;
- ✓ Uspostavljen **sustav registra javne imovine** za potrebe računovodstva i izvještavanja koji je u potpunosti integriran s glavnom knjigom riznice;
- ✓ **Razvoj jedinstvenih elektroničkih formata** za sastavljanje i podnošenje **financijskih izvještaja**.

Planovi za budućnost (nastavak)

- ✓ **Daljnje poboljšanje metodologije računovodstva i izvještavanja** u javnom sektoru u skladu s već uvedenim IPSAS standardima;
- ✓ **Uvođenje dodatnih IPSAS standarda na obračunskoj osnovi** koji su relevantni za gruzijski javni sektor i uvođenje odgovarajućih izmjena u važeće propise o računovodstvu i izvještavanju;
- ✓ **Glavna knjiga riznice u potpunosti razvijena** u sustavu UJF-a
- ✓ **Konsolidirani financijski izvještaji opće države**, sastavljeni u skladu s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi, revidirani i objavljeni na internetskoj stranici Riznice.

Naučene lekcije

- ✓ Politička podrška i angažman glavnih aktera;
- ✓ Razvoj strategije uvođenja IPSAS-a s detaljnim planom implementacije kako bi se postigla potpuna usklađenost s IPSAS-ima na obračunskoj osnovi;
- ✓ Adekvatni resursi (ljudski, financijski itd.);
- ✓ Poboljšanje zakonskog okvira – odnos između novih standarda i važećih zakona te izbjegavanje nepodudarnosti;
- ✓ Uspostavljanje pouzdanog i postojanog sustava UJF-a;
- ✓ Sudjelovanje u regionalnim ili nacionalnim programima umrežavanja;
- ✓ Potrebno je promijeniti ne samo kulturu i prakse u javnom sektoru, nego i sustav upravljanja javnim financijama u cjelini;
- ✓ Dugo i neprekidno putovanje.

HVALA VAM